

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/943 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 8 юни 2016 година

относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Предприятията и научноизследователските институти с нестопанска цел инвестират в придобиване, разработване и прилагане на ноу-хау и информация, която е разменната единица в икономиката на знанието и предоставя конкурентно предимство. Това капиталовложение в създаването и прилагането на интелектуалния капитал е определящ фактор за тяхната конкурентоспособност и свързаното с иновации функциониране на пазара и следователно възвръщаемостта на техните инвестиции, което е и основният стимул за научноизследователска и развойна дейност от страна на предприятията. Предприятията разполагат с различни средства за използване на резултатите от своята свързана с иновациите дейност, когато откритият достъп не позволява пълното използване на тяхната инвестиция в научни изследвания и иновации. Използването на права върху интелектуалната собственост, като патенти, права върху дизайн или авторски права, е едно такова средство. Друго средство за използване на резултатите от иновациите е да се защити достъпът и да се използват знанията, които са ценни за предприятието и не са широко известни. Такова ценно ноу-хау и търговска информация, която не е разкрита и е предвидено да остане поверителна, се обозначават като търговска тайна.
- (2) Предприятията, независимо от своя размер, ценят търговските тайни също толкова, колкото и патентите и другите форми на правата върху интелектуална собственост. Те използват поверителността като инструмент за управление на конкурентоспособността в стопанската дейност и иновациите в научните изследвания, и във връзка с разнообразна информация, която се простира отвъд технологичните знания и обхваща търговски данни, като информация за клиенти и доставчици, бизнес планове и пазарни проучвания и стратегии. Малките и средните

⁽¹⁾ ОВ С 226, 16.7.2014 г., стр. 48.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 14 април 2016 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 27 май 2016 г.

предприятия (МСП) ценят и разчитат на търговските тайни в още по-голяма степен. Чрез защитата на такъв широк набор от ноу-хау и търговска информация, независимо дали като допълнение или като алтернатива на правата върху интелектуална собственост, търговските тайни позволяват на техните създатели и новатори да извлекат печалба от своя труд или иновации, поради което са особено важни за конкурентоспособността в стопанската дейност, както и за научноизследователската и развойна дейност и свързаните с иновации постижения.

- (3) Откритият достъп до иновации е катализатор на нови идеи, които отговарят на нуждите на потребителите и предлагат решения на обществените предизвикателства, и дава възможност тези идеи да намерят своя път до пазара. Такива иновации са важно средство за създаването на нови знания и са в основата на възникването на нови и иновативни бизнес модели, които се основават на използването на съвместно създадени знания. Съвместните научни изследвания, включително трансграничното сътрудничество, са от особено значение за повишаване на равнището на научноизследователската и развойна дейност сред предприятията в рамките на вътрешния пазар. На разпространението на знания и информация следва да се гледа като фактор от първостепенно значение за целите на осигуряването на динамични, положителни и равни възможности за стопанско развитие, особено за МСП. В условията на вътрешен пазар, на който бариерите пред трансграничното сътрудничество са сведени до минимум и сътрудничеството не е нарушено, интелектуалното творчество и иновациите следва да насърчават инвестициите в иновационни методи, услуги и продукти. Такава среда, която благоприятства интелектуалното творчество и иновациите, и при която трудовата мобилност не се възпрепятства, е важна също така за растежа на заетостта и за повишаването на конкурентоспособността на икономиката на Съюза. Търговските тайни играят важна роля за защита на обмена на знания между предприятията, включително по-специално МСП, и научноизследователските институти както в рамките, така и извън границите на вътрешния пазар в контекста на научноизследователската и развойна дейност, и иновациите. Търговските тайни са една от най-често използваните от предприятията форми на защита на интелектуални продукти и иновационно ноу-хау, но в същото време са най-слабо защитените от съществуващата правна рамка на Съюза срещу тяхното незаконно придобиване, използване или разкриване от други страни.
- (4) Иновативните предприятия са все повече изложени на непочтени практики, целящи присвояването на търговски тайни (като кражба, неразрешено копиране, икономически шпионаж или нарушаване на изискванията за поверителност), прилагани както в Съюза, така и отвън. Наблюдаваните в последните години процеси, като глобализацията, засиленото възлагане на дейности на външни изпълнители, по-дългите вериги на доставки и засиленото използване на информационните и комуникационните технологии допринасят за нарастване на риска от такива практики. Незаконното придобиване, използване или разкриване на търговска тайна застрашава възможността нейните законни притежатели да получат стартово предимство под формата на възвръщаемост от техните усилия, свързани с иновациите. Без ефективни и сходни правни средства за защита на търговската тайна в целия Съюз стимулите, предвидени да насърчават участието в свързана с иновации трансгранична дейност в рамките на вътрешния пазар, се рушат и търговските тайни не могат да реализират своя потенциал като двигатели на икономическия растеж и заетостта. По този начин иновациите и творческата дейност се разколебават и инвестициите намаляват, което засяга гладкото функциониране на вътрешния пазар и подкопава потенциала му да усилва растежа.
- (5) Международните усилия, предприети в рамките на Световната търговска организация, за да се реши този проблем, доведоха до сключването на Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (Споразумението TRIPS). Споразумението TRIPS съдържа, *inter alia*, разпоредби относно защитата на търговската тайна срещу нейното незаконно придобиване, използване или разкриване от трети страни, които представляват общи международни стандарти. Всички държави — членки на ЕС, както и самият ЕС, са обвързани от това споразумение, което беше одобрено с Решение 94/800/ЕО на Съвета ⁽¹⁾.
- (6) Независимо от Споразумението TRIPS, налице са съществени различия в законодателството на държавите членки по отношение на защитата на търговските тайни срещу тяхното незаконно придобиване, използване или разкриване от други лица. Например, не всички държави членки са приели национални определения за търговската тайна или незаконното придобиване, използването или разкриването на търговска тайна, поради което обхватът на защита не е лесен за разбиране и се различава в държавите членки. Освен това липсва съгласуваност по отношение на гражданскоправните средства за защита в случай на незаконно придобиване, използване или разкриване на търговски тайни, тъй като не винаги съществуват разпоредения за преустановяване и възпиране на нарушаващите действия във всички държави членки спрямо трети страни, които не са конкуренти на законния притежател на търговската тайна. Съществуват също така различия в държавите членки по отношение на третирането на трета страна, която е придобила търговската тайна добросъвестно, но впоследствие по време на употребата научава, че е я придобила вследствие на предишно незаконно придобиване от друга страна.
- (7) Националните правила също се различават по отношение на това дали законните притежатели на търговска тайна имат право да изискат унищожаването на стоки, произведени от трети страни, които неправомерно използват търговски тайни, или връщането или унищожаването на всякакви документи, файлове или материали, съдържащи

⁽¹⁾ Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 г. относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, 23.12.1994 г., стр. 1).

или възплашващи незаконно придобитата или използвана търговска тайна. Освен това приложимите национални правила относно изчисляването на обезщетения за претърпените вреди невинаги отчитат нематериалния характер на търговските тайни, което затруднява доказването на действителните пропуснати ползи или неоснователно обогатяване на нарушителя, ако за въпросната информация не може да бъде определена пазарна цена. Само няколко държави членки позволяват прилагането на абстрактни правила за изчисляване на обезщетението въз основа на разумното лицензионно възнаграждение или разумната такса, които са могли да бъдат дължими, ако е съществувала лицензия, издадена за използването на търговската тайна. Освен това в много национални правила не се предвижда подходяща защита на поверителността на дадена търговска тайна, ако притежателят на търговската тайна подаде иск с твърдение за незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна от трета страна, като по този начин се намалява привлекателността на съществуващите мерки и правни средства за защита и спада нивото на предоставяната защита.

- (8) Разликите в правната защита на търговската тайна, предвидена от държавите членки, означават, че търговските тайни не се ползват от равностойна защита в целия Съюз, което води до разпокъсаност на вътрешния пазар в тази област и до отслабване като цяло на общия възпиращ ефект на съответните правила. Вътрешният пазар е засегнат до голяма степен, доколкото тези разлики намаляват стимулите за предприятията да участват в свързана с иновации трансгранична стопанска дейност, включително сътрудничество с партньори в областта на научните изследвания или производството, възлагане на дейности на външни изпълнители или инвестиции в други държави членки, която зависи от използването на информация, която се ползва със защита като търговска тайна. Трансграничната мрежа за научноизследователска и развойна дейност, както и за иновационни дейности, включително свързаните с тях производство и последваща трансгранична търговия, стават по-малко привлекателни и по-затруднени в рамките на Съюза, като това също води до неефективност в областта на иновациите на равнището на Съюза.
- (9) Освен това по-висок бизнес риск има в държавите членки със сравнително по-ниски нива на защита, поради това че търговските тайни могат по-лесно да бъдат откраднати или незаконно придобити по друг начин. Това води до неефективно разпределяне на капитала за стимулиращи растежа иновации в рамките на вътрешния пазар, поради по-високите разходи за защитни мерки за компенсиране на недостатъчната правна защита в някои държави членки. Това също така благоприятства дейността на нелегалните конкуренти, които вследствие на незаконното придобиване на търговските тайни могат да разпространяват получените в резултат от него стоки в целия вътрешен пазар. Разликите в законодателните режими също улесняват вноса на стоки от трети държави в Съюза чрез входни пунктове с по-слаба защита, когато за проектирането, производството или предлагането на пазара на тези стоки се използват откраднати или незаконно придобити по друг начин търговски тайни. Тези разлики като цяло възпрепятстват правилното функциониране на вътрешния пазар.
- (10) Подходящо е да се предвидят правила на равнището на Съюза за сближаване на законите на държавите членки, така че да се осигури достатъчно и постоянно равнище на гражданскоправна защита във вътрешния пазар в случай на незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна. Тези правила не следва да засягат възможността държавите членки да предвидят по-широкообхватна защита срещу незаконното придобиване, използване или разкриване на търговски тайни, стига да се съблюдават защитните разпоредби, изрично предвидени в настоящата директива за защита на интересите на други страни.
- (11) Настоящата директива не следва да засяга прилагането на правила на Съюза или национални правила, които изискват разкриване на информация, включваща търговски тайни, пред обществеността или публичните органи. Тя не следва да засяга и прилагането на правила, които позволяват на публичните органи да събират информация с цел изпълнение на своите задължения, или разпоредби, които позволяват или изискват по-нататъшното разкриване пред обществеността на съответната информация от тези публични органи. Тези правила включват по-конкретно правила относно разкриването от институциите и органите на Съюза или от националните публични органи на свързана с предприятията информация, която те притежават съгласно Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ или съгласно други правила относно публичния достъп до документи или относно задълженията за прозрачност на националните публични органи.
- (12) Настоящата директива не следва да засяга правото на социалните партньори да сключват колективни споразумения, когато това е предвидено съгласно трудовото право, във връзка със задълженията да не се разкрива

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността (ОВ L 264, 25.9.2006 г., стр. 13).

⁽³⁾ Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно обществения достъп до информация за околната среда и за отмяна на Директива 90/313/ЕИО на Съвета (ОВ L 41, 14.2.2003 г., стр. 26).

търговска тайна или да се ограничава нейното използване и последствията от неспазването на такива задължения от страната, за която те са приложими. Това важи при условие че такова колективно споразумение не ограничава изключенията, предвидени в настоящата директива, когато трябва да се отхвърли искане за мерки, процедури или правни средства за защита, предвидени в настоящата директива, във връзка с евентуалното придобиване, използване или разкриване на търговска тайна.

- (13) Настоящата директива не следва да се разглежда като ограничаваша свободата на установяване, свободното движение на работници или мобилността на работници, както е предвидено в правото на Съюза. Нито пък има за цел да засегне възможността за сключване на споразумения за избягване на конкуренцията между работодателите и работниците в съответствие с приложимото право.
- (14) Важно е да се установи еднородно определение за търговска тайна, без да се ограничава предметът на защитата срещу присвояване. Затова определението следва да бъде съставено така, че да обхваща ноу-хау, търговската информация и технологичната информация в случаите, когато са налице законен интерес те да бъдат запазени поверителни и основано на закона очакване за запазването на тази поверителност. Освен това такова ноу-хау или информация следва да се счита, че имат реална или потенциална търговска стойност, например когато тяхното незаконно придобиване, използване или разкриване може евентуално да навреди на интересите на законно контролиращото информацията лице, като уронва неговия научно-технически потенциал, стопански или финансови интереси, стратегически позиции или конкурентоспособност. Определението за търговска тайна изключва несъществената информация и опита и уменията, придобити от служителите в нормалния процес на работата им, както и изключва информацията, която е общоизвестна или лесно достъпна за лица от средите, които обичайно се занимават с въпросния вид информация.
- (15) Също така е важно да се определят обстоятелствата, при които правната защита е обоснована. Поради тази причина е необходимо да се определят поведението и практиките, които следва да се разглеждат като незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна.
- (16) В интерес на иновациите и за да се насърчи конкуренцията, разпоредбите на настоящата директива не следва да създават никакви изключителни права върху съответното ноу-хау или информация, които са защитени като търговски тайни. По този начин следва да остава отворена възможността за независимо откритие на същото ноу-хау или информация. Обратният инженеринг на законно придобит продукт следва да се счита за законосъобразен начин за придобиване на информация, с изключение на случаите, в които е постигнато споразумение за друго. При все това свободата за сключване на такива договорености може да бъде ограничена по закон.
- (17) В някои индустриални сектори, в които създателите и новаторите не могат да се ползват от изключителни права и където по традиция новаторството различа на търговски тайни, в днешно време може лесно да се осъществи обратен инженеринг на продуктите, след като те бъдат пуснати на пазара. В такива случаи създателите и новаторите могат да се окажат жертви на практики като паразитно копиране или буквално подражание, при които някой се възползва неправомерно от усилията им за изграждане на репутация и иновации. Въпросът с посочените практики е уреден в някои национални закони от областта на нелоялната конкуренция. Въпреки че настоящата директива няма за цел да реформира или хармонизира правото в областта на нелоялната конкуренция като цяло, би било целесъобразно Комисията да анализира внимателно необходимостта от действие на Съюза в тази област.
- (18) Освен това, когато придобиването, използването или разкриването на търговски тайни се налага или позволява по закон, то следва да се счита за законно за целите на настоящата директива. Това засяга по-специално придобиването и разкриването на търговски тайни във връзка с упражняването на правата на представителите на работниците за достъп до информация, консултиране и участие в съответствие с правото на Съюза или националното право и практики, както и във връзка с колективната защита на интересите на работниците и работодателите, включително съвместно вземане на решения, както и придобиването и разкриването на търговска тайна във връзка със задължителни одити, осъществявани в съответствие с правото на Съюза или с националното право. Такова третиране на придобиването на търговска тайна като законно обаче следва да става без да се засяга задължението за поверителност по отношение на търговската тайна или ограниченията във връзка с нейното използване, които са наложени от правото на Съюза или от националното право на получателя на информацията или придобилото информацията лице. По-специално настоящата директива не следва да освобождава публичните органи от задълженията за поверителност, с които последните са обвързани във връзка с информация, предоставена от притежателите на търговски тайни, независимо дали тези задължения са определени в правото на Съюза или в националното право. Тези задължения за поверителност включват, *inter alia*, задължения по отношение на информацията, предоставяна на възлагачите органи в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка,

както е предвидено например в Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и в Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.

- (19) Макар и настоящата директива да предвижда мерки и средства за правна защита, които могат да се състоят от предотвратяване на разкриването на информация с цел да се защити поверителността на търговските тайни, от първостепенно значение е да не се ограничава упражняването на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, която включва свободата и плурализма на медиите, установени в член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“), по-специално — по отношение на разследващата журналистика и защитата на журналистическите източници.
- (20) Предвидените в настоящата директива мерки, процедури и правни средства за защита не следва да ограничават подаването на сигнали за нарушения. Следователно защитата на търговските тайни не следва да обхваща случаите, в които нейното разкриване е в полза на обществения интерес, доколкото се разкрива пряко свързано неправомерно действие, нарушение или незаконна дейност. Това не следва да се разглежда като пречка компетентните съдебни органи да допуснат изключение от прилагането на мерки, процедури и правни средства за защита в случаите, при които ответникът е имал всички основания добросъвестно да счита, че поведението му отговаря на съответните критерии, установени в настоящата директива.
- (21) В съответствие с принципа на пропорционалност на мерките, процедурите и правните средства за защита на търговски тайни следва да бъдат адаптирани, за да се постигне целта за гладко функциониране на вътрешния пазар за научни изследвания и иновации, по-специално чрез възпиране на незаконното придобиване, използване и разкриване на търговска тайна. Това адаптиране на мерките, процедурите и правните средства за защита не следва да застрашава или уронва основни права и свободи или обществения интерес, като например обществената безопасност, защитата на потребителите, общественото здраве и опазването на околната среда, и не следва да нарушава мобилността на работниците. В това отношение мерките, процедурите и правните средства за защита, предвидени в настоящата директива, целят да гарантират, че компетентните съдебни органи вземат предвид фактори като стойността на търговската тайна, тежестта на деянието, което води до незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна и въздействието на такова деяние. Следва също да се гарантира, че компетентните съдебни органи разполагат със свободата да съпоставят интересите на страните в съдебното производство, както и интересите на трети страни, включително на потребителите, когато е уместно.
- (22) Гладкото функциониране на вътрешния пазар ще бъде нарушено, ако предвидените мерки, процедури и правни средства за защита се използват за преследването на незаконни цели, несъвместими с целите на настоящата директива. Ето защо е важно съдебните органи да разполагат с правомощия да приемат подходящи мерки по отношение на ищци, които злоупотребяват или проявяват недобросъвестност и подават явно неоснователни искания например с цел несправедливо да забавят или ограничат достъпа на ответника до пазара или по друг начин да сплшат или да упражнят тормоз над ответника.
- (23) В интерес на правната сигурност и като се има предвид, че се очаква законните притежатели на търговската тайна да имат задължението да се грижат за запазването на поверителния характер на търговските си тайни с голяма стойност и за наблюдението на тяхното използване, е целесъобразно да се ограничат исконите по същество или възможността за инициране на действия за защита на търговските тайни в рамките на ограничен срок. В националното право следва също така да бъде уточнено по ясен и недвусмислен начин кога започва да тече този срок и обстоятелствата, при които той може да бъде прекъснат или спрял.
- (24) Вероятността от нарушаване на поверителността на търговската тайна по време на съдебно производство често възпира законните притежатели на търговска тайна от завеждането на съдебно производство за защита на техните търговски тайни, като по този начин се застрашава ефективността на предвидените мерки, процедури и правни средства за защита. По тази причина е необходимо да се установят — при спазване на съответните защитни разпоредби които гарантират правото на ефективни правни средства за защита и справедлив съдебен процес — специални изисквания, имащи за цел да защитят поверителността на търговската тайна в хода на съдебното производство, образувано в нейна защита. Тази защита следва да остане в сила след приключване на съдебното производство, докато информацията, съставляваща търговската тайна, не стане обществено достъпна.

⁽¹⁾ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

⁽³⁾ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

- (25) Тези изисквания следва да включват, като минимум, възможността за ограничаване на кръга от лица, които имат право на достъп до доказателствата или до съдебните заседания, като се има предвид, че всички тези лица следва да са подчинени на изискванията за поверителност, предвидени в настоящата директива, и на публикуване единствено на неповерителните елементи на съдебните решения. В този контекст, като се има предвид, че оценяването на характера на информацията, която е предмет на спор, е една от основните цели на съдебното производство, особено важно е да се гарантира както ефективна защита на поверителността на търговската тайна, така и зачитането на правото на страните по тези производства на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес. Поради това ограниченият кръг от лица следва да включва поне по едно физическо лице от всяка от страните, както и техните адвокати, и когато е приложимо — други представители с необходимата квалификация в съответствие с националното право, които да защитават, представляват или обслужват интересите на дадена страна в съдебно производство, обхванато от настоящата директива, като всеки от тях има пълен достъп до тези доказателства или съдебни заседания. В случай че една от страните е юридическо лице, тази страна следва да бъде в състояние да предложи физическото лице или физическите лица, които следва да бъдат част от този кръг, така че да се осигури добро представителство на въпросното юридическо лице, при наличие на необходимия съдебен контрол за да се предотврати подриването на целта за ограничаване на достъпа до доказателства или съдебни заседания. Такива защитни разпоредби не следва да се разбират като изискващи страните да бъдат представявани от адвокат или друг представител в хода на съдебното производство, когато такова представителство не се изисква съгласно националното право. Те не следва да се разбират и като ограничавачи компетентността на съдилищата да решат — съгласно приложимите разпоредби и практики на въпросната държава членка — дали или до каква степен и съответните служители на съда следва да имат пълен достъп до доказателствата или съдебните заседания за изпълнението на техните задължения.
- (26) Незаконното придобиване, използване или разкриване на търговска тайна от трета страна може да има унищожителни последици за законния притежател на търговската тайна, тъй като след публичното ѝ разкриване, за притежателя би било невъзможно да възстанови състоянието преди разкриването ѝ. Следователно е от първостепенно значение да се предвидят бързи, ефективни и достъпни временни мерки за незабавно прекратяване на незаконното придобиване, използване или разкриване на търговската тайна, включително когато тази търговска тайна се използва за предоставяне на услуги. От съществено значение е да има на разположение такива мерки, без да е необходимо да се изчаква постановяване на решение по съществуващото на делото, при надлежно зачитане на правото на защита и принципа на пропорционалност и като се имат предвид характеристиките на случая. В някои случаи следва да бъде възможно да се разреши на предполагаемия нарушител, при условие за внасяне на една или повече гаранции, да продължи да използва търговската тайна, по-специално когато рискът тя да навлезе в публичното пространство не е голям. Следва също да бъде възможно да се изискат и гаранции на ниво, достатъчно за покриване на разходите и вредата, причинени на ответника от неоснователно искане, особено когато всяко забавяне би нанесло непоправима вреда на законния притежател на търговската тайна.
- (27) Поради същите причини е важно да се предвидят и окончателни мерки за предотвратяване на по-нататъшното неправомерно използване или разкриване на търговска тайна, включително когато търговската тайна се използва за предоставяне на услуги. За да бъдат тези мерки ефективни и пропорционални, тяхната продължителност — когато обстоятелствата налагат ограничение във времето — следва да бъде достатъчна за отстраняване на всички търговски предимства, които третата страна е могла да извлече от незаконното придобиване, използване или разкриване на търговската тайна. Във всеки случай нито една мярка от този тип не следва да бъде приложима, ако информацията, първоначално включена в търговската тайна, е станала обществено достъпна поради причини, които не се дължат на ответника.
- (28) Възможно е търговската тайна да бъде незаконно използвана за проектиране, производство или предлагане на пазара на стоки или на съставни части за тях, които биха могли да се разпространят на целия вътрешен пазар, като по този начин нарушават търговските интереси на притежателя на търговската тайна и функционирането на вътрешния пазар. В тези случаи, както и когато въпросната търговска тайна има значително въздействие върху качеството, стойността или цената на стоките, формиращи се вследствие на това незаконно използване или върху намаляването на разходите, върху улесняването или ускоряването на процесите на тяхното производство или предлагане на пазара, е важно съдебните органи да получат правомощия да разпореждат ефективни и подходящи мерки с цел да се гарантира, че тези стоки не се пускат на пазара или се изтеглят от него. Предвид глобалния характер на търговията е необходимо също така такива мерки да включват забрана на вноса на тези стоки в Съюза или на съхраняването им за целите на предлагането или пускането им на пазара. Като се вземе предвид принципът на пропорционалност, мерките за коригиране не следва да водят непременно до унищожаването на стоките, ако са налице други осъществими възможности, като например премахване на тази характеристика на стоката, която е предмет на нарушение, или разпореждане със стоките извън пазара, например чрез дарения за благотворителни организации.
- (29) Дадено лице може първоначално добросъвестно да е придобило търговска тайна и едва на по-късен етап да установи, включително при получаване на известие от действителния притежател на търговската тайна, че знанията, свързани с въпросната търговска тайна, са получени от източници, използващи или разкриващи незаконно съответната търговска тайна. С цел при тези обстоятелства да се избегне рискът предвидените мерки за коригиране или забрани да причинят несъразмерна вреда на такова лице, държавите членки следва да предвидят като алтернативна мярка, в съответните случаи, възможността за парично обезщетение на претърпялата вреди страна, при условие че това обезщетение не надвишава размера на възнаграденията или таксите, които биха били

дължими, ако лицето е получило разрешение за използване на въпросната търговска тайна, за периода от време, за който използването на търговската тайна е могло да бъде предотвратено от първоначалния притежател на търговската тайна. Независимо от това, в случаите, когато незаконното използване на търговската тайна би съставлявало нарушение на закона, различно от предвиденото в настоящата директива, или би могло да нанесе вреда на потребителите, такова незаконно използване не следва да бъде разрешавано.

- (30) С цел да се избегне рискът дадено лице, което съзнателно или въз основа на основателно предположение за съзнателни действия, незаконно е придобило, използвало или разкрило търговска тайна, да бъде в състояние да извлече полза от подобно деяние и за да се гарантира, че понеслият вреди притежател на търговската тайна, доколкото е възможно, ще възстанови състоянието си отпреди това деяние, е необходимо да се предвиди подходящо обезщетение за вредите, нанесени в резултат на това незаконно деяние. Размерът на присъденото обезщетение на понеслия щети притежател на търговската тайна следва да бъде съобразен с всички необходими фактори, като например пропуснатите ползи за притежателя на търговската тайна или несправедливо получената от нарушителя печалба, а когато е уместно — и с всички неимуществени вреди, причинени на притежателя на търговската тайна. Като алтернатива, например когато с оглед на нематериалния характер на търговските тайни би било трудно да се определи размерът на понесената действителна вреда, размерът на обезщетението би могъл да се обвърже с такива елементи като възнагражденията или таксите, които биха били дължими, в случай че нарушителят е поискал официално разрешение да ползва въпросната търговска тайна. Целта на този алтернативен метод е не да се въведе задължение за предвиждане на наказателно обезщетение, а да се гарантира обезщетение, което се основава на обективен критерий, като се вземат предвид разходите, направени от притежателя на търговската тайна, като например разходите за идентификация и проучване. Настоящата директива не следва да възпрепятства държавите членки да предвидят в националното си право отговорността на длъжностни лица за вреди да бъде ограничена, в случаите когато те са действали без умисъл.
- (31) Като допълващо средство за възпиране на бъдещи нарушители и за да се спомогне за повишаване на осведомеността на обществото като цяло, е полезно да се информира обществеността за съдебните решения — включително, когато е целесъобразно, като им се дава голяма публичност — по случаи на незаконно придобиване, използване или разкриване на търговски тайни, при условие че такава публичност не води до разкриване на търговската тайна, нито оказва несъразмерно голямо въздействие върху личния живот и репутацията на физическото лице.
- (32) Ефективността на мерките, процедурите и средствата за защита, които са на разположение на притежателите на търговска тайна, може да бъде засегната в случай на неспазване на съответните решения, приети от компетентните съдебни органи. Поради тази причина е необходимо да се гарантира, че тези органи разполагат с подходящи правомощия за налагане на наказания.
- (33) С цел да се улесни еднаквото прилагане на мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в настоящата директива, е подходящо да се предвидят системи за сътрудничество и обмен на информация, както между държавите членки, от една страна, така и между държавите членки и Комисията, от друга, по-специално чрез създаване на мрежа от кореспонденти, определени от държавите членки. Освен това, с цел да се направи преглед дали тези мерки отговарят на целта, за която са предвидени, Комисията, подпомагана при необходимост от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, следва да анализира прилагането на настоящата директива, както и ефективността на предприетите на национално равнище мерки.
- (34) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално от Хартата, а именно правото на зачитане на личния и семейния живот, правото на защита на личните данни, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, свободата при избор на професия и правото на труд, свободата на стопанската инициатива, правото на собственост, правото на добра администрация, и в частност на достъп до документи при опазване на служебната тайна, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес и правото на защита.
- (35) Важно е да се зачитат правата на личен и семеен живот и защита на личните данни на всяко лице, чиито лични данни може да се обработват от притежателя на търговската тайна, когато се предприемат стъпки за закрила на търговска тайна, или на всеки участник в съдебно производство, свързано с незаконното придобиване, използване или разкриване на търговски тайни по настоящата директива и чиито лични данни се обработват. С Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ се регламентира обработката на лични данни, извършвана в държавите членки в контекста на настоящата директива и под надзора на компетентните органи на държавите членки, в частност на независими обществени органи, определени от държавите членки. Ето защо настоящата директива не следва да засяга правата и задълженията, предвидени в Директива 95/46/ЕО, и по-специално правото

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

на субекта на данните за достъп до собствените му лични данни, които се обработват, както и правото да постигне поправка, изтриване или блокиране на онези данни, които са непълни или неточни, а когато е приложимо — задължението за обработване на чувствителни данни в съответствие с член 8, параграф 5 от Директива 95/46/ЕО.

- (36) Доколкото целта на настоящата директива, а именно — да се постигне гладко функциониране на вътрешния пазар чрез създаването на достатъчно и съпоставимо равнище на правните средства за защита в рамките на вътрешния пазар в случай на незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна — не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради нейния мащаб и въздействие може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (37) Настоящата директива няма за цел въвеждането на хармонизирани правила за съдебно сътрудничество, юрисдикция, признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски въпроси, нито да се занимава с приложимото законодателство. Другите инструменти на Съюза, които уреждат по-обща аспекти на тези въпроси, следва по принцип също да бъдат приложими към областта в обхвата на настоящата директива.
- (38) Настоящата директива не следва да засяга прилагането на разпоредбите на законодателството в областта на конкуренцията, и по-специално членове 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“). Мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в настоящата директива, не следва да се използват за ненужно ограничаване на конкуренцията по начин, който противоречи на ДФЕС.
- (39) Настоящата директива не следва да засяга прилагането на всякакви други свързани правни актове в други области, включително правата върху интелектуалната собственост, и договорното право. Въпреки това, когато обхващат на приложение на Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и обхващат на настоящата директива се припокриват, настоящата директива има предимство като *lex specialis*.
- (40) В съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на 12 март 2014 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Предмет и обхват

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива определя правила за защита а срещу незаконното придобиване, използване и разкриване на търговски тайни.

Държавите членки могат да предвиждат, в съответствие с разпоредбите на ДФЕС, по-широкообхватна защита срещу незаконното придобиване, използване или разкриване на търговски тайни в сравнение с изискванията на настоящата директива, при условие че се гарантира спазване на членове 3, 5 и 6, член 7, параграф 1, член 8, член 9, параграф 1, втора алинея, член 9, параграфи 3 и 4, член 10, параграф 2, членове 11 и 13 и член 15, параграф 3.

⁽¹⁾ Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, 30.4.2004 г., стр. 45).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

2. Настоящата директива не засяга:
- а) упражняването на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, както е предвидено в Хартата, включително зачитането на свободата и плурализма на медиите;
 - б) прилагането на правилата на Съюза или на националните правила, изискващи от притежателите на търговски тайни да разкриват по причини, свързани с обществения интерес, информация, включително търговски тайни, пред публични, административни или съдебни органи с цел изпълнение на техните задължения;
 - в) прилагането на правилата на Съюза или националните правила, които изискват или позволяват институциите и органите на Съюза или на националните публични органи да разкриват информация, предоставена от предприятията, която тези институции и органи притежават съгласно и в съответствие със задълженията и правомощията, предвидени в правото на Съюза или националното право;
 - г) автономията на социалните партньори и тяхното право да сключват колективни споразумения в съответствие с правото на Съюза и с националното право и практики.
3. Нищо в настоящата директива не се тълкува като даващо основание за ограничаване на мобилността на служителите. По-специално, по отношение на упражняването на такава мобилност, настоящата директива не дава никакви основания за:
- а) ограничаване на използването от служители на информация, която не представлява търговска тайна съгласно определението в член 2, точка 1;
 - б) ограничаване на използването от служителите на опита и уменията, придобити честно в процеса на работата им;
 - в) налагане чрез трудовите им договори на допълнителни ограничения за служителите, освен ограниченията, наложени в съответствие с правото на Съюза или националното право.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „търговска тайна“ означава информация, която отговаря на всички посочени по-долу изисквания:
 - а) да бъде тайна в смисъл, че като цяло или в точната си конфигурация и сбор от компоненти не е общоизвестна или лесно достъпна за лица от средите, които обикважно се занимават с въпросния вид информация;
 - б) да има търговска стойност поради това, че е тайна;
 - в) да е била предмет на обосновани при дадените обстоятелства действия от страна на законно контролиращото информацията лице с цел запазването ѝ в тайна;
- 2) „притежател на търговска тайна“ означава всяко физическо или юридическо лице, законно контролиращо търговска тайна;
- 3) „нарушител“ означава всяко физическо или юридическо лице, което незаконно е придобило, използвало или разкрило търговска тайна;
- 4) „стоки — предмет на нарушение“, означава стоки, чието проектиране, характеристики, функциониране, производствен процес или предлагане на пазара са до голяма степен благоприятно повлияни от търговски тайни, които са незаконно придобити, използвани или разкрити.

ГЛАВА II

Придобиване, използване и разкриване на търговски тайни

Член 3

Законно придобиване, използване и разкриване на търговски тайни

1. Придобиването на търговска тайна се счита за законно, когато търговската тайна е придобита по някой от следните начини:
 - а) независимо откритие или създаване;
 - б) наблюдение, изучаване, разгласяване или изпитване на продукт или предмет, предоставен на разположение на обществеността или представляващ законно притежание на придобилото информацията лице, което е свободно от правно валидни задължения за ограничаване на придобиването на търговската тайна;
 - в) упражняване на правото на работниците или на представителите на работниците на информация и консултации в съответствие с правото на Съюза и националното право и практики;
 - г) всяка друга практика, която при съответните обстоятелства е в съответствие с почтените търговски практики.
2. Придобиването, използването или разкриването на търговска тайна се счита за законно, доколкото такова придобиване, използване или разкриване се изисква или разрешава от правото на Съюза или националното право.

Член 4

Незаконно придобиване, използване и разкриване на търговски тайни

1. Държавите членки гарантират, че притежателите на търговски тайни имат право да поискат прилагането на мерките, процедурите и правните средства за защита, предвидени в настоящата директива, за да предотвратят или да получат обезщетение за незаконното придобиване, използване или разкриване на притежаваната от тях търговска тайна.
2. Придобиването на търговска тайна без съгласието на притежателя на търговската тайна се счита за незаконно, когато се извършва чрез:
 - а) нерегламентиран достъп, присвояване или копиране на документи, предмети, материали, вещества или електронни документи, които са под законния контрол на притежателя на търговската тайна и съдържат търговската тайна или от които тя може да бъде извлечена;
 - б) всяко друго поведение, което при тези обстоятелства се счита за противоречащо на почтените търговски практики.
3. Използването или разкриването на търговска тайна се счита за незаконно, когато се извършва без съгласието на притежателя на търговската тайна от лице, за което е установено, че отговаря на някое от следните условия:
 - а) придобило е търговската тайна незаконно;
 - б) нарушило е споразумение за поверителност или друго задължение да не разкрива търговската тайна;
 - в) нарушило е договорно или друго задължение за ограничаване на използването на търговската тайна.
4. Придобиването, използването или разкриването на търговска тайна се счита за незаконно и когато дадено лице, към момента на придобиването, използването или разкриването, е знаело или е трябвало да знае при тези обстоятелствата, че търговската тайна е била получена пряко или непряко от друго лице, което е използвало или разкрило незаконно търговската тайна по смисъла на параграф 3.

5. Производството, предлагането или пускането на пазара на стоки — предмет на нарушение, или вносът, износът или съхранението на стоки — предмет на нарушение за тези цели, също се счита за незаконно използване на търговска тайна, когато лицето, извършващо такива дейности, е знаело или е трябвало да знае при тези обстоятелства, че търговската тайна е използвана незаконно по смисъла на параграф 3.

Член 5

Изключения

Държавите членки гарантират, че искане за мерките, процедурите и правните средства за защита, предвидени в настоящата директива, се отхвърля, когато предполагаемото придобиване, използване или разкриване на търговска тайна е извършено в някой от следните случаи:

- а) за упражняване на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, както е предвидено в Хартата, включително зачитането на свободата и плурализма на медиите;
- б) за разкриване на нарушение, неправомерно поведение или незаконна дейност, при условие че ответникът е действал с цел опазване на обществения интерес като цяло;
- в) разкриване от работници на техни представители като част от законното упражняване от тези представители на техните функции в съответствие с правото на Съюза или националното право, при условие че това разкриване е било необходимо за упражняването на тези функции;
- г) с цел защита на законен интерес, признат от правото на Съюза или националното право.

ГЛАВА III

Мерки, процедури и правни средства за защита

Раздел 1

Общи разпоредби

Член 6

Общо задължение

1. Държавите членки предвиждат мерките, процедурите и правните средства за защита, необходими, за да се гарантира наличието на правна защита на гражданите срещу незаконното придобиване, използване и разкриване на търговска тайна.
2. Мерките, процедурите и правните средства за защита, посочени в параграф 1:
 - а) са справедливи и безпристрастни;
 - б) не са ненужно сложни или скъпи, както и не налагат неразумни срокове или неоправдани забавяния; и
 - в) са ефективни и възпиращи.

Член 7

Пропорционалност и злоупотреба с процесуални права

1. Мерките, процедурите и правните средства за защита, предвидени в настоящата директива, се прилагат по начин, който:
 - а) е пропорционален;
 - б) избягва създаването на пречки пред законната търговия в рамките на вътрешния пазар; и
 - в) предвижда защитни разпоредби срещу злоупотребата с тях.

2. Държавите членки гарантират, че компетентните съдебни органи могат по искане на ответника да прилагат подходящи мерки, предвидени в националното право, ако иск, предявено срещу незаконното придобиване, използване или разкриване на търговска тайна е явно неоснователно, а за ищеца е установено, че е поискал образуването на съдебно производство с цел злоупотреба или недобросъвестно. Такива мерки могат, в зависимост от случая, да включват присъждане на обезщетение за вредите на ответника, налагане на санкции на ищеца или разпореждане за разпространяване на информацията относно решение, посочено в член 15.

Държавите членки могат да предвидят мерките, посочени в първата алинея, да се постановяват в отделно съдебно производство.

Член 8

Давностен срок

1. Държавите членки, в съответствие с настоящия член, определят правила относно давностните срокове, приложими за искове по същество и действия по прилагане на мерките, процедурите и правните средства за защита, предвидени в настоящата директива.

В правилата, посочени в първата алинея, се определя кога започва да тече давностният срок, продължителността на този давностен срок и обстоятелствата, при които давностният срок може да бъде прекъснат или спрял.

2. Продължителността на давностния срок не надвишава шест години.

Член 9

Запазване на поверителността на търговската тайна в хода на съдебното производство

1. Държавите членки гарантират, че на страните, техните адвокати или други представители, съдебните служители, свидетелите, вещите лица и всички други лица, които участват в съдебни производства, свързани с незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна, или които имат достъп до документи, които са част от тези съдебни производства, не се разрешава да използват или разкриват търговска тайна или предполагаема търговска тайна, която компетентните съдебни органи, в отговор на надлежно обосновано искане от заинтересувана страна, са определили като поверителна информация и която им е станала известна в резултат на това участие или достъп. Във връзка с това държавите членки могат също да разрешат на компетентните органи да действат по собствена инициатива.

Задължението, посочено в първа алинея, остава в сила след приключването на съдебното производство. Това задължение обаче отпада във всеки един от следващите случаи:

- а) когато за предполагаемата търговска тайна се установи с окончателно решение, че не отговаря на изискванията, посочени в член 2, точка 1), или
- б) когато в течение на времето въпросната информация стане широко известна или леснодостъпна за лица от средите, които обичайно се занимават с този вид информация.

2. Държавите членки също така гарантират, че компетентните съдебни органи могат, въз основа на надлежно обосновано искане от дадена страна, да предприемат специални мерки, необходими за запазване на поверителния характер на всяка търговска тайна или предполагаема търговска тайна, използвана или споменавана в хода на съдебното производство, свързано с незаконното придобиване, използване или разкриване на търговска тайна. Държавите членки могат освен това да разрешат на компетентните органи да предприемат такива мерки по собствена инициатива.

Мерките, посочени в първа алинея, включват най-малко възможността:

- а) да се ограничи изцяло или частично достъпът до всеки документ, съдържащ търговски тайни или предполагаеми търговски тайни, представен от страните или трети страни, до ограничен брой лица;

- б) да се ограничи достъпът до съдебни заседания, където могат да бъдат разкрити търговски тайни или предполагаеми търговски тайни, както и до съответните записи или протоколи от тях до ограничен брой лица;
- в) да се предоставя на лица, различни от онези, които са част от ограничения брой лица, посочени в букви а) и б), неверителна версия на всяко съдебно решение, в която пасажите, съдържащи търговска тайна, са отстранени или съответно редактирани.

Броят на лицата, посочени в букви а) и б) от втора алинея, е не по-голям, отколкото е необходимо, за да се гарантира спазването на правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес на страните в съдебното производство, и включва най-малко едно физическо лице от всяка от страните и съответните адвокати или други представители на тези страни в съдебното производство.

- 3. При вземане на решение относно мерките, посочени в параграф 2, и оценяване на тяхната пропорционалност, компетентните съдебни органи отчитат необходимостта от гарантиране на правото на ефективна правна защита и правото на справедлив процес, легитимните интереси на страните и когато е целесъобразно — на трети лица, както и всички потенциални вреди за която и да е от страните, и когато е целесъобразно и за трети страни, произтичащи в резултат на уважаването или отхвърлянето на тези мерки.
- 4. Обработката на всякакви лични данни съгласно параграф 1, 2 или 3 се извършва по реда на Директива 95/46/ЕО.

Раздел 2

Временни и предпазни мерки

Член 10

Временни и предпазни мерки

- 1. Държавите членки гарантират, че компетентните съдебни органи могат, по искане на притежателя на търговската тайна, да разпоредят която и да е от следните временни и предпазни мерки срещу предполагаемия нарушител:
 - а) преустановяване или, в зависимост от случая, забрана за използването или разкриването на търговската тайна под формата на временна мярка;
 - б) забрана за производството, предлагането, пускането на пазара или използването на стоките — предмет на нарушение, или за внос, износ или съхранение на стоките — предмет на нарушение, за тези цели;
 - в) изземване или предаване на стоките — предмет на предполагаемо нарушение, включително и вносни стоки, така че да се предотврати тяхното навлизане или движение в рамките на пазара.
- 2. Държавите членки гарантират, че съдебните органи имат право като алтернатива на посочените в параграф 1 мерки да постановят, че за продължаването на предполагаемото незаконно използване на търговска тайна е необходимо внасяне на гаранции, предназначени да осигурят обезщетение за притежателя на търговската тайна. Не се разрешава разкриване на търговска тайна срещу внасяне на гаранции.

Член 11

Условия за прилагане и защитни разпоредби

- 1. Държавите членки гарантират, че по отношение на мерките, посочени в член 10, компетентните съдебни органи разполагат с правомощия да изискат от ищеца да представи доказателства, които могат основателно да се считат за налични и които доказват с достатъчна степен на сигурност, че:
 - а) съществува търговска тайна;

- б) ищецът е притежателят на търговската тайна; и
- в) търговската тайна е придобита, използва се или е разкрита незаконно или че има непосредствен риск от незаконно придобиване, използване или разкриване на търговската тайна.

2. Държавите членки гарантират, че при вземане на решения относно уважаването или отхвърлянето на искането и оценяване на неговата пропорционалност от компетентните съдебни органи се изисква да вземат предвид специфичните обстоятелства в случая, включително когато е уместно:

- а) стойността и други специфични характеристики на търговската тайна;
- б) предприетите мерки за защита на търговската тайна;
- в) поведението на ответника при придобиването, използването или разкриването на търговската тайна;
- г) въздействието на незаконното използване или разкриване на търговската тайна;
- д) легитимните интереси на страните и въздействието, което разпореждането или отхвърлянето на поисканите мерки може да има върху тези страни;
- е) легитимните интереси на трети страни;
- ж) обществения интерес; и
- з) защитата на основните права.

3. Държавите членки гарантират, че мерките, посочени в член 10, се отменят или престават да се прилагат по искане на ответника, ако:

- а) ищецът не образува съдебно производство, водещо до решение по съществуващото на случая, в рамките на разумен срок, който се определя от съдебния орган, разпоредил мерките, когато това се разрешава от законодателството на държавата членка, или при липса на такова определение — в срок, който не превишава по-дългия от следните два срока — 20 работни дни или 31 календарни дни; или
- б) въпросната информация вече не отговаря на изискванията на член 2, точка 1) поради причини, които не се дължат на ответника.

4. Държавите членки гарантират, че компетентните съдебни органи могат да разпоредят, че за налагането на мерките, посочени в член 10, е необходимо внасяне от страна на ищеца на достатъчна гаранция или равностойно обезщетение, предназначена да гарантира обезщетение за всички щети, понесени от ответника и когато е целесъобразно — от друго лице, засегнато от мерките.

5. Когато мерките, посочени в член 10, са отменени въз основа на параграф 3, буква а) от настоящия член в случай, че те престанат да действат в резултат на действие или пропуск от страна на ищеца, или когато впоследствие се установи, че не е имало незаконно придобиване, използване или разкриване на търговската тайна или опасност от такова деяние, компетентните съдебните органи са упълномощени да разпоредят на ищеца, по искане на ответника или на увредената трета страна, да предостави на ответника или на увредената трета страна подходящо обезщетение за всички вреди, причинени от тези мерки.

Държавите членки могат да предвидят искането за компенсация, посочено в първа алинея, да бъде разглеждано в отделно съдебно производство.

Раздел 3

Мерки, които произтичат от решение по съществото на случая

Член 12

Забрани и коригиращи мерки

1. Държавите членки гарантират, че когато с окончателно съдебно решение, постановено след разглеждане на делото по същество, бъде установено незаконното придобиване, използване или разкриване на търговска тайна, компетентните съдебни органи могат, по искане на ищеца, да разпоредят изпълнението срещу нарушителя на една или повече от следните мерки:

- а) преустановяване или, в зависимост от случая, забрана за използването или разкриването на търговска тайна;
- б) забрана за производството, предлагането, пускането на пазара или използването на стоките — предмет на нарушение, или за внос, износ или съхранение на стоките — предмет на нарушение, за тези цели;
- в) приемане на подходящи коригиращи мерки по отношение на стоките — предмет на нарушение;
- г) унищожаване на цели документи, предмети, материали, вещества или електронни документи или на части от тях, които съдържат или възпроизвеждат търговската тайна, или, когато е целесъобразно, предаване на ищеца на целите документи, предмети, материали, вещества или електронни документи или на части от тях.

2. Коригиращите мерки, посочени в параграф 1, буква в), включват:

- а) изтегляне на стоките — предмет на нарушение, от пазара;
- б) премахване на тази характеристика на стоката, във връзка с която е установено нарушение;
- в) унищожаване на стоките — предмет на нарушение, или, когато е целесъобразно, тяхното изтегляне от пазара, при условие че изтеглянето не засяга защитата на въпросната търговска тайна.

3. Държавите членки могат да предвидят техните компетентни съдебни органи, когато разпоредят изтеглянето на стоки — предмет на нарушение, от пазара, да могат да разпоредят, по искане на притежателя на търговската тайна, стоките да се предадат на притежателя или на благотворителни организации.

4. Компетентните съдебни органи разпоредят изпълнението на мерките, посочени в параграф 1, букви в) и г), да е за сметка на нарушителя, освен ако не са налице конкретни причини това да не се прави. Тези мерки не накърняват обезщетението, евентуално дължимо на притежателя на търговската тайна вследствие на незаконното придобиване, използване или разкриване на търговската тайна.

Член 13

Условия на прилагане, защитни разпоредби и алтернативни мерки

1. Държавите членки гарантират, че при разглеждането на искане за приемането на забраните и коригиращите мерки, предвидени в член 12, и оценяването на тяхната пропорционалност, от компетентните съдебни органи се изисква да вземат предвид специфичните обстоятелства на случая, включително когато е уместно:

- а) стойността или други специфични характеристики на търговската тайна,
- б) предприетите мерки за закрила на търговската тайна;

- в) поведението на нарушителя при придобиването, използването или разкриването на търговската тайна;
- г) въздействието на незаконното използване или разкриване на търговската тайна;
- д) легитимните интереси на страните и въздействието, което разпореждането или отхвърлянето на поисканите мерки може да има върху тези страни;
- е) легитимните интереси на трети страни;
- ж) обществения интерес; и
- з) защитата на основните права.

Когато компетентните съдебни органи ограничат срока на действие на мерките, посочени в член 12, параграф 1, букви а) и б), този срок е достатъчен, за да се отстранят всички търговски или икономически предимства, които нарушителят може да е извлякъл от незаконното придобиване, използване или разкриване на търговската тайна.

2. Държавите членки гарантират, че мерките, посочени в член 12, параграф 1, букви а) и б), се отменят или действието им се прекратява по искане на ответника, ако въпросната информация вече не отговаря на условията в член 2, точка 1) по причини, които не се дължат пряко или непряко на ответника.

3. Държавите членки, по искане на лицето, което подлежи на налагане на мерките, предвидени в член 12, предвиждат компетентният съдебен орган да може да разпорежи да бъде изплатено парично обезщетение на претърпялата вреди страна, вместо да бъдат приложени тези мерки, ако са изпълнени всички условия по-долу:

- а) към момента на използването или разкриването засегнатото лице нито е знаело, нито при тези обстоятелства е трябвало да знае, че търговската тайна е получена от друго лице, което е използвало или разкрило търговската тайна незаконно;
- б) изпълнението на въпросните мерки би довело до несъразмерна вреда за това лице; и
- в) паричното обезщетение на претърпялата вреди страна изглежда достатъчно удовлетворително.

Когато се разпорежда изплащане на парично обезщетение вместо мерките, посочени в член 12, параграф 1, букви а) и б), то не надвишава размера на възнагражденията или таксите, които биха били дължими, ако това лице беше поискало разрешение за използване на въпросната търговска тайна, за период от време, за който използването на търговската тайна е могло да бъде забранено.

Член 14

Обезщетение за претърпени вреди

1. Държавите членки гарантират, че компетентните съдебни органи, по искане от претърпялата вреди страна, разпореждат на нарушителя, който е знаел или е бил длъжен да знае, че участва в незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна, да заплати на притежателя на търговската тайна обезщетение, съобразено с действително претърпените вреди в резултат на незаконното придобиване, използване или разкриване на търговската тайна.

Държавите членки могат да ограничат отговорността за нанесени вреди от страна на служители спрямо техните работодатели за незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна на работодателя, когато са действали без умисъл.

2. Когато определят обезщетението, посочено в параграф 1, компетентните съдебни органи вземат предвид всички приложими фактори, като например отрицателните икономически последици, включително пропуснатите ползи, които засегнатата страна е понесла, всички несправедливо получени печалби от нарушителя и в подходящи случаи — елементи, различни от стопанските фактори, като моралната вреда, причинена на притежателя на търговската тайна поради незаконното придобиване, използване или разкриване на търговската тайна.

Като алтернатива компетентните съдебни органи могат, в подходящи случаи, да определят обезщетението като фиксирана сума, въз основа на елементи, които включват най-малко размера на възнагражденията или таксите, които биха могли да бъдат дължими, ако нарушителят беше поискал разрешение да ползва въпросната търговска тайна.

Член 15

Публикуване на съдебни решения

1. Държавите членки гарантират, че при съдебни производства, образувани по повод незаконното придобиване, използване или разкриване на търговска тайна, компетентните съдебни органи могат да разпоредят, по искане на ищеца и за сметка на нарушителя, подходящи мерки за разпространяване на информацията за решението, включително публикуването му изцяло или частично.
2. Всяка мярка, посочена в параграф 1 от настоящия член, запазва поверителността на търговската тайна, както е предвидено в член 9.
3. Когато вземат решение дали да разпоредят мярка по параграф 1 и оценяват нейната пропорционалност, компетентните съдебни органи вземат предвид, когато е уместно, стойността на търговската тайна, деянията на нарушителя при придобиването, използването или разкриването на търговската тайна, въздействието на незаконното използване или разкриване на търговска тайна и вероятността от продължаване на незаконното използване или разкриване на търговска тайна от страна на нарушителя.

Компетентните съдебни органи също вземат предвид дали информацията относно нарушителя позволява да се идентифицира физическо лице, и ако това е така, дали публикуването на тази информация би било оправдано, по-специално с оглед на евентуалната вреда, която тази мярка може да причини на личния живот и репутацията на нарушителя.

ГЛАВА IV

Санкции, докладване и заключителни разпоредби

Член 16

Санкции за неспазване на настоящата директива

Държавите членки гарантират, че компетентните съдебни органи могат да налагат санкции на всяко лице, което не изпълни или откаже да изпълни мерките, приети съгласно членове 9, 10 и 12.

Предвидените санкции включват възможност за налагане на нееднократни глоби в случай на неизпълнение на мярка, приета съгласно членове 10 и 12.

Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 17

Обмен на информация и кореспонденти

С цел да се насърчи сътрудничеството, включително обменът на информация, между отделните държави членки и между държавите членки и Комисията всяка държава членка определя един или повече национални кореспонденти по всеки въпрос, свързан с изпълнението на мерките, предвидени в настоящата директива. Тя съобщава на останалите държави членки и на Комисията данните за връзка с националния/те кореспондент/и.

Член 18

Доклади

1. В срок до 9 юни 2021 г. Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, в контекста на дейностите на Европейската обсерватория за нарушенията на правата върху интелектуалната собственост, изготвя първоначален доклад за тенденциите в съдебните производства за незаконно придобиване, използване или разкриване на търговска тайна вследствие на прилагането на настоящата директива.
2. В срок до 9 юни 2022 г. Комисията изготвя междинен доклад за прилагането на настоящата директива и го представя на Европейския парламент и на Съвета. В посочения доклад се взема предвид докладът, посочен в параграф 1.

Междинният доклад разглежда по-специално възможните последици от прилагането на настоящата директива за научните изследвания и иновациите, мобилността на служителите и упражняването на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация.

3. В срок до 9 юни 2026 г. Комисията извършва оценка на въздействието на настоящата директива и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

Член 19

Транспониране

1. Държавите членки привеждат в действие законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазване на настоящата директива, не по-късно от 9 юни 2018 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези мерки.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и репът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 20

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 21

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 8 юни 2016 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
A.G. KOENDERS